

۱) کدام گزینه در مورد تابع $f(x) = \sqrt{|x|(x^2 - 1)}$ در نقطه $x = 0$ درست است؟

- (۱) حد راست دارد- حد چپ ندارد.
 (۲) حد راست ندارد- حد چپ دارد.
 (۳) حد راست دارد- حد چپ دارد.
 (۴) حد راست ندارد- حد چپ ندارد.

پاسخ: گزینه ۴

گزینه «۴»

با توجه به جدول تعیین علامت، x نه از سمت راست و نه از سمت چپ نمی‌تواند به صفر نزدیک شود، چون در هر دو صورت زیر رادیکال، منفی می‌شود.

x	-1	0	1
x	+	+	+
$x^2 - 1$	+	-	+
$ x (x^2 - 1)$	+	-	+

۲) حاصل $\lim_{x \rightarrow 3^+} \left[\frac{6x+2}{2x-1} \right]$ کدام است؟ ([ ] : نماد جزء صحیح است.)

- (۱) ۲
 (۲) ۳
 (۳) ۴
 (۴) ۵

پاسخ: گزینه ۲

گزینه «۲»

$$\frac{6x+2}{2x-1} = \frac{3(2x-1)+5}{2x-1} = 3 + \frac{5}{2x-1}$$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow 3^+} \left[\frac{6x+2}{2x-1} \right] = \lim_{x \rightarrow 3^+} \left[3 + \frac{5}{2x-1} \right] = [3 + 1^-] = [4^-] = 3$$

اگر تابع $f(x) = \begin{cases} \frac{x|x-1|}{2x^2-5x+3} & , x < 1 \\ 3x+a & , x = 1 \\ \frac{\sqrt{x^2+3}+2a}{[x]} & , x > 1 \end{cases}$ در $x=1$ پیوستگی چپ داشته باشد، آنگاه حد راست در $x=1$ کدام است؟ ([ ] نماد جزء صحیح است.)

۱ (۱)   ۳ (۲)   -۲ (۳)   ۴ (۴) صفر

پاسخ: گزینه ۳

برای پیوستگی چپ تابع در $x=1$ ، باید حد چپ و مقدار تابع در این نقطه با هم برابر باشند.

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{x|x-1|}{2x^2-5x+3} = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{-x(x-1)}{(2x-3)(x-1)} = \frac{-1}{-1} = 1$$

$$f(1) = 3(1) + a = 3 + a$$

$$\Rightarrow 3 + a = 1 \rightarrow a = -2$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{\sqrt{x^2+3}+2(-2)}{[x]} = \frac{-2}{1} = -2$$

اگر $f(x) = [x] + x$ و $g(x) = \begin{cases} x^2 - x & x \geq 2 \\ ax + 1 & x < 2 \end{cases}$ در $x=2$ حد داشته باشد، a کدام است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است.)

۱ (۱)   -۱ (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) $-\frac{1}{2}$ (۴)

پاسخ: گزینه ۱

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} (f+g)(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) + \lim_{x \rightarrow 2^+} g(x)$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2^+} ([x] + x) + \lim_{x \rightarrow 2^+} (x^2 - x) = (2 + 2) + (4 - 2) = 6$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} (f+g)(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) + \lim_{x \rightarrow 2^-} g(x)$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2^-} ([x] + x) + \lim_{x \rightarrow 2^-} (ax + 1) = (1 + 2) + 2a + 1 = 2a + 4$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} (f+g)(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} (f+g)(x) \Rightarrow 6 = 2a + 4 \Rightarrow a = 1$$

حاصل $\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x^2+x}{x^2 - [\sin \frac{\pi x}{2}]}$ کدام است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است.)

۱ (۱) صفر   ۲ (۲) $\frac{1}{2}$ (۳)   ۱ (۴)

پاسخ: گزینه ۲

گزینه «۲»

سینوس هر زاویه همواره کوچکتر مساوی ۱ است، در نتیجه:

$$x \rightarrow 1^+ \Rightarrow \sin \frac{\pi x}{2} \rightarrow 1^- \Rightarrow [\sin \frac{\pi x}{2}] = 0$$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x^2+x}{x^2 - [\sin \frac{\pi x}{2}]} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x(x+1)}{x^2 - 0} = \frac{1 \times 2}{1} = 2$$

۶) حاصل $\lim_{x \rightarrow (-1)^+} \frac{[2x+3|x|]}{[-\frac{1}{x}]}$ کدام است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است.)

۲ (۴)

-۱ (۳)

صفر (۲)

۱ (۱)

پاسخ: گزینه ۲

گزینه «۲»

$$x \rightarrow (-1)^+ \Rightarrow [2x + 3|x|]$$

$$= [2x - 3x] = [-x]$$

حال با توجه به $x \rightarrow (-1)^+$ می بینیم که عبارات داخل جزء صحیح به چه عددی نزدیک می شوند:

$$x \rightarrow (-1)^+ : \begin{cases} x > -1 \xrightarrow{\times(-1)} -x < +1 \Rightarrow [-x] = 0 \\ x > -1 \rightarrow \frac{1}{x} < -1 \xrightarrow{\times(-1)} -\frac{1}{x} > 1 \Rightarrow [-\frac{1}{x}] = 1 \end{cases}$$

بنابراین: $\lim_{x \rightarrow (-1)^+} \frac{[-x]}{[-\frac{1}{x}]} = \frac{0}{1} = 0$

۷) اگر $\lim_{x \rightarrow 4} \frac{x^2+ax+b}{x^2-4x} = \frac{3}{4}$ باشد، مقدار $a+b$ کدام است؟

-۱ (۴)

۱ (۳)

-۲ (۲)

۲ (۱)

پاسخ: گزینه ۴

گزینه «۴»

وقتی مخرج به ازای $x = 4$ صفر می شود حتماً صورت کسر نیز به ازای $x = 4$ برابر صفر بوده که بعد از رفع ابهام، جواب حد یک عدد شده است. (حتماً صورت کسر عامل $(x - 4)$ را داشته)

$$\lim_{x \rightarrow 4} \frac{x^2+ax+b}{x^2-4x} = \lim_{x \rightarrow 4} \frac{(x-4)(x+m)}{x^2-4x}$$

$$\lim_{x \rightarrow 4} \frac{(x-4)(x+m)}{x(x-4)} = \frac{4+m}{4} = \frac{3}{4}$$

$$\Rightarrow m = -1$$

$$\Rightarrow x^2 + ax + b = (x - 4)(x - 1)$$

$$\Rightarrow x^2 + ax + b = x^2 - 5x + 4$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a = -5 \\ b = 4 \end{cases} \Rightarrow a + b = -1$$

۸) حاصل $\lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{\sqrt{x^2-6x+9}}{x^2+2x-15}$ کدام است؟

$\frac{1}{8}$ (۴)

$\frac{1}{13}$ (۳)

$-\frac{1}{8}$ (۲)

$-\frac{1}{13}$ (۱)

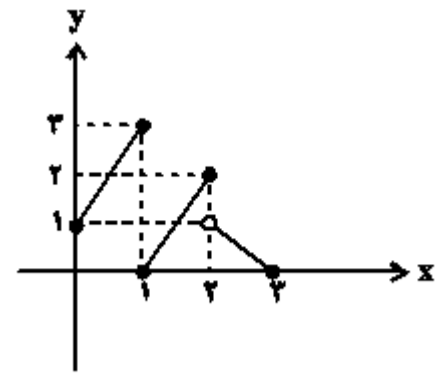
پاسخ: گزینه ۲

گزینه «۲»

$$\lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{\sqrt{x^2-6x+9}}{x^2+2x-15} = \lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{\sqrt{(x-3)^2}}{x^2+2x-15}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{|x-3|}{(x-3)(x+5)} = \lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{-1/(x-3)}{-(x-3)(x+5)} = \frac{-1}{8}$$

۹) نمودار تابع f در شکل زیر رسم شده است. حاصل $\lim_{x \rightarrow 0} [f(2 - x^2)]$ کدام است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است.)

(۱) صفر

(۲) ۳

(۳) ۱

(۴) ۲

پاسخ: گزینه ۳

در همسایگی $x = 0$ ، مقدار تابع $y = 2 - x^2$ کمتر از ۲ است و داریم:

$$\lim_{x \rightarrow 0} [f(2 - x^2)] = \lim_{x \rightarrow 2^-} [f(x)]$$

حال از روی نمودار واضح است که مقدار تابع f در همسایگی چپ $x = 2$ ، کمتر از مقدار ۲ است و در نتیجه $[f(x)] = 1$ است.

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow 0} [f(2 - x^2)] = 1$$

۱۰) حد تابع $f(x) = \frac{[|x|]}{x}$ وقتی $x \rightarrow 0$ برابر است با:

(۴) وجود ندارد.

(۳) صفر

(۲) -۱

(۱) ۱

پاسخ: گزینه ۳

گزینه «۳»

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{[0^+]}{x} = \frac{0}{0^+} = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{[0^-]}{x} = \frac{0}{0^-} = 0$$

پس این حد وجود دارد و برابر صفر است.

۱۱) اگر $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{1-x^2}{x^3+ax^2+bx+c} = -\infty$ باشد، حاصل abc کدام است؟

- (۱) ۶
(۲) ۹
(۳) -۶
(۴) -۹

پاسخ: گزینه ۲

توجه کنید که صورت کسر داده شده، یعنی $(x+1)(x-1)$ ، یک عامل $x-1$ دارد. بنابراین مخرج کسر حداقل باید دو عامل $x-1$ داشته باشد تا کسر در $x=1$ دارای حد نامتناهی باشد. اما چون حد چپ و حد راست کسر در $x=1$ هر دو $-\infty$ هستند، مخرج کسر باید سه عامل $x-1$ داشته باشد. یعنی باید به صورت زیر باشد:

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{1-x^2}{x^3+ax^2+bx+c} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{-(x-1)(x+1)}{(x-1)^3}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{-(x+1)}{(x-1)^2} = -\infty$$

بنابراین چندجمله‌ای مخرج کسر باید به صورت $x^3 - 3x^2 + 3x - 1$ باشد، که نتیجه می‌شود:

$$a = -3, b = 3, c = -1 \Rightarrow abc = 9$$

۱۲) حاصل حد راست تابع $f(x) = \frac{[2-x]}{\sqrt{x+6}-x}$ در نقطه $x=3$ کدام است؟ ([ ]، علامت جزء صحیح است.)

- (۱) صفر
(۲) -۱
(۳) $+\infty$
(۴) $-\infty$

پاسخ: گزینه ۳

گزینه «۳»

$$\lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{[2-x]}{\sqrt{x+6}-x} = \lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{-2}{\sqrt{x+6}-x} \times \frac{\sqrt{x+6}+x}{\sqrt{x+6}+x}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{-2(\sqrt{x+6}+x)}{x+6-x^2} = \lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{-2(6)}{-(x^2-x-6)}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{12}{(x-3)(x+2)} = \frac{12}{(0^+)(5)} = \frac{12}{0^+} = +\infty$$

توجه کنید که در همسایگی راست نقطه ۳، تابع $y = [2-x]$ بر خط $y = -2$ منطبق است:

$$3 < x < 4 \Rightarrow -4 < -x < -3 \Rightarrow -2 < 2-x < -1 \Rightarrow [2-x] = -2$$

۱۳) حاصل $\lim_{x \rightarrow (\frac{\pi}{4})^+} \frac{\tan^2 x - 1}{\sqrt{1 - \sin^2 2x}}$ کدام است؟

-۲ (۴)

۲ (۳)

$-\frac{1}{2}$ (۲)

$\frac{1}{2}$ (۱)

پاسخ: گزینه ۳

گزینه «۳»

عبارت را ساده می‌کنیم:

$$\tan^2 x - 1 = \frac{\sin^2 x}{\cos^2 x} - 1 = \frac{\sin^2 x - \cos^2 x}{\cos^2 x} = \frac{-(\cos^2 x - \sin^2 x)}{\cos^2 x}$$

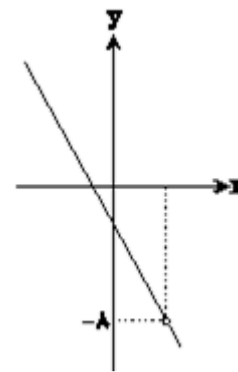
$$= \frac{-\cos 2x}{\cos^2 x}$$

$$\sqrt{1 - \sin^2 2x} = \sqrt{\cos^2 2x} = |\cos 2x|$$

$$\lim_{x \rightarrow (\frac{\pi}{4})^+} \frac{\tan^2 x - 1}{\sqrt{1 - \sin^2 2x}} = \lim_{x \rightarrow (\frac{\pi}{4})^+} \frac{\frac{-\cos 2x}{\cos^2 x}}{|\cos 2x|} = \lim_{x \rightarrow (\frac{\pi}{4})^+} \frac{-\cos 2x}{\cos^2 x} \cdot \frac{1}{-\cos 2x}$$

$$= \lim_{x \rightarrow (\frac{\pi}{4})^+} \frac{1}{\cos^2 x} = \frac{1}{(\frac{\sqrt{2}}{2})^2} = 2$$

۱۴) اگر نمودار تابع $f(x) = \frac{-3x^2+ax+b}{x-2}$ مطابق شکل مقابل باشد، $a+b$ کدام است؟

- ۱) صفر
۲) ۶
۳) ۸
۴) ۲

پاسخ: گزینه ۳

گزینه «۳»

طول نقطه توخالی تابع برابر ۲ است (ریشه مخرج) و تابع در نقطه $x = 2$ دارای حد است. پس:

$$-3x^2 + ax + b = (x - 2)(Ax + B) = Ax^2 + (B - 2A)x - 2B$$

$$\Rightarrow A = -3 (*)$$

از طرفی:

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{-3x^2 + ax + b}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x - 2)(Ax + B)}{x - 2}$$

$$\lim_{x \rightarrow 2} Ax + B = 2A + B = -\infty \xrightarrow{(*)} B = -2$$

پس:

$$-3x^2 + ax + b = (x - 2)(-3x - 2) = -3x^2 + 4x + 4 \Rightarrow \begin{cases} a = 4 \\ b = 4 \end{cases}$$

$$\Rightarrow a + b = 8$$

۱۵) اگر $\lim_{x \rightarrow k^+} \frac{1-x}{x^2+x-12} = +\infty$ باشد، مقدار k کدام است؟

- ۱) فقط ۳   ۲) فقط -۴   ۳) ۳ یا -۴   ۴) وجود ندارد.

پاسخ: گزینه ۴

گزینه «۴»

$$x^2 + x - 12 = 0 \Rightarrow x = 3, -4$$

چون حاصل حد نامتناهی شده است، پس k می‌تواند یکی از ریشه‌های مخرج باشد. پس:

در هر دو حالت حد را حساب می‌کنیم:

$$۱) k = 3 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{1-x}{x^2+x-12} = \lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{1-x}{(x-3)(x+4)} = \frac{-2}{0^+} = -\infty$$

$$۲) k = -4 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow (-4)^+} \frac{1-x}{x^2+x-12} = \lim_{x \rightarrow (-4)^+} \frac{1-x}{(x-3)(x+4)}$$

$$= \frac{5}{0^-} = -\infty \text{ پس برای } k \text{ مقداری وجود ندارد.}$$

۱۶) حد عبارت $\frac{2-\sqrt[3]{3x+2}}{5x^2-18x+16}$ وقتی $x \rightarrow 2$ ، کدام است؟

$-\frac{1}{8}$ (۴)

$-\frac{1}{6}$ (۳)

$-\frac{1}{4}$ (۲)

$-\frac{1}{3}$ (۱)

پاسخ: گزینه ۴

گزینه ۴

با جای‌گذاری $x = 2$ در عبارت داده شده، به ابهام $\frac{0}{0}$ می‌رسیم:

روش اول:

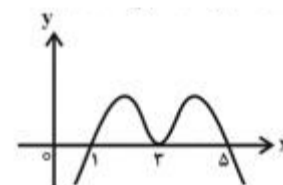
$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 2} \frac{2-\sqrt[3]{3x+2}}{5x^2-18x+16} &= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{2-\sqrt[3]{3x+2}}{5x^2-18x+16} \times \frac{2^2+2\sqrt[3]{3x+2}+\sqrt[3]{(3x+2)^2}}{2^2+2\sqrt[3]{3x+2}+\sqrt[3]{(3x+2)^2}} \\ &= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{8-(3x+2)}{(5x^2-18x+16)(4+4+4)} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{-3(x-2)}{(x-2)(5x-8)(12)} \\ &= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{-3}{(5x-8)(12)} = \frac{-3}{(2)(12)} = -\frac{1}{8} \end{aligned}$$

روش دوم:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 2} \frac{2-\sqrt[3]{3x+2}}{5x^2-18x+16} &\xrightarrow{\text{hop}} \lim_{x \rightarrow 2} \frac{\frac{-3}{2\sqrt[3]{(3x+2)^2}}}{10x-18} \\ &= \frac{\frac{-3}{\sqrt[3]{64}}}{20-18} = \frac{-\frac{3}{4}}{2} = -\frac{3}{8} \end{aligned}$$

یادآوری: در محاسبه حد عبارات کسری که به صورت $\frac{0}{0}$ در می‌آیند، طبق قضیه هوییتال (hop) می‌توانیم از صورت و مخرج جداگانه مشتق گرفته و دوباره حاصل حد را حساب کنیم.

۱۷) نمودار تابع f به صورت شکل روبه‌رو است. حاصل $\lim_{x \rightarrow 5} \frac{(-1)^{\lfloor x \rfloor}}{f(x)-f(x-4)}$ کدام است؟ (⌊، ⌋، علامت جزء صحیح است.)

$-\infty$ (۲)

-1 (۴)

$+\infty$ (۱)

1 (۳)

پاسخ: گزینه ۱

ابتدا باید حد چپ و حد راست عبارت مورد نظر را در $x = 5$ به دست آوریم. بنابراین داریم:

$$\lim_{x \rightarrow 5^+} \frac{(-1)^{\lfloor x \rfloor}}{f(x)-f(x-4)} = \frac{-1}{0^-} = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 5^-} \frac{(-1)^{\lfloor x \rfloor}}{f(x)-f(x-4)} = \frac{+1}{0^+} = +\infty$$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow 5} \frac{(-1)^{\lfloor x \rfloor}}{f(x)-f(x-4)} = +\infty$$

۱۸) حاصل $\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{x^2 - [x+1]}{2x - \sqrt{x-1}}$ برابر کدام است؟

۴ (۴)

$\frac{4}{3}$ (۳)

$\frac{2}{3}$ (۲)

۲ (۱)

پاسخ: گزینه ۳

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{x^2 - [x+1]}{2x - \sqrt{x-1}} &= \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{x^2 - [2^-]}{2x - \sqrt{x-1}} = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{x^2 - 1}{2x - \sqrt{x-1}} : \frac{0}{0} \\ &\Rightarrow \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{(x-1)(x+1)}{(\sqrt{x-1})(2\sqrt{x+1})} = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{(\sqrt{x-1})(\sqrt{x+1})(x+1)}{(\sqrt{x-1})(2\sqrt{x+1})} \\ &= \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{(\sqrt{x+1})(x+1)}{(2\sqrt{x+1})} = \frac{2 \times 2}{2} = \frac{4}{2} = 2 \end{aligned}$$

۱۹) اگر $f(x) = \frac{3x^2 - \sqrt{16x^2 + x^2 + 1}}{ax^2 + bx - 3}$ باشد و داشته باشیم: $\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = +\infty$ ، حاصل $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x)$ کدام است؟

$-\frac{4}{3}$ (۴)

$\frac{28}{3}$ (۳)

$-\frac{28}{3}$ (۲)

$\frac{4}{3}$ (۱)

پاسخ: گزینه ۱

گزینه «۱»

چون $\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = +\infty$ پس $x = 2$ ریشه مضاعف مخرج است.

$$\begin{cases} (x-2)^2 = x^2 - 4x + 4 \xrightarrow{\times(-3)} -3x^2 + 12x - 12 \\ ax^2 + bx - 3 \xrightarrow{\times F} Fax^2 + Fbx - 12 \end{cases}$$

$$\Rightarrow a = -\frac{3}{F}, b = 3$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{3x^2 - \sqrt{16x^2 + x^2 + 1}}{-\frac{3}{F}x^2 + 3x - 3} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{3x^2 - 4x^2}{-\frac{3}{F}x^2}$$

$$= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{-x^2}{-\frac{3}{F}x^2} = \frac{F}{3}$$

۲۰) حاصل حد تابع $f(x) = \frac{1}{\sqrt{\tan x - 1}}$ هنگامی که $x \rightarrow (\frac{\pi}{4})^-$ کدام است؟

صفر (۴)

-۱ (۳)

$+\infty$ (۲)

۱ (۱)

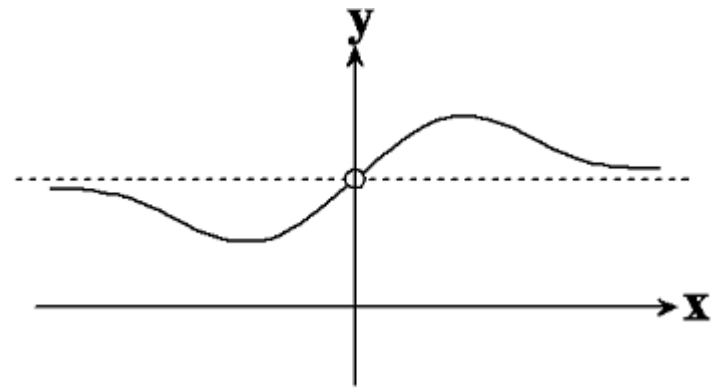
پاسخ: گزینه ۴

گزینه «۴»

$$\lim_{x \rightarrow (\frac{\pi}{4})^-} \tan x = \lim_{x \rightarrow (\frac{\pi}{4})^-} \frac{\sin x}{\cos x} = \frac{1}{0^+} = +\infty$$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow (\frac{\pi}{4})^-} \frac{1}{\sqrt{\tan x - 1}} = \frac{1}{\sqrt{+\infty - 1}} = \frac{1}{+\infty - 1} = \frac{1}{+\infty} = 0$$

۲۱) اگر نمودار زیر متعلق به تابع $f(x) = \frac{2x^3+x^2+ax+b}{x^3+x}$ باشد، کدام $a-b$ است؟

- ۱ (۱)
- ۲ (۲)
- ۳ (۳)
- ۱ (۴)

پاسخ: گزینه ۲

گزینه «۲»

تابع در $x=0$ دارای حد است:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{2x^3+x^2+ax+b}{x^3+x} = \frac{b}{0} \Rightarrow b = 0$$

$$\Rightarrow f(x) = \frac{2x^3+x^2+ax}{x^3+x}$$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x^3+x^2+ax}{x^3+x} \Rightarrow \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x^3}{x^3} = 2$$

با توجه به نمودار داریم:

$$\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} f(x) \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 2$$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2x^3+x^2+ax}{x^3+x} = \frac{0}{0} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x(2x^2+x+a)}{x(x^2+1)} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2x^2+x+a}{x^2+1}$$

$$= \frac{a}{1} \Rightarrow a = 2 \Rightarrow a - b = 2 - 0 = 2$$

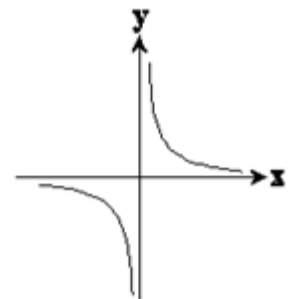
۲۲) اگر $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{2x^3[\frac{1}{x}] + 6x^2 - 1}{4x^2 - (1+n)x^m + 5} = \frac{3}{2}$ باشد، حاصل کدام است؟ (، نماد جزء صحیح است.)

- (۱) -۱
 (۲) ۱
 (۳) $\frac{1}{2}$
 (۴) هر مقدار حقیقی می‌تواند باشد.

پاسخ: گزینه ۲

گزینه «۲»

می‌دانیم: $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{x} = 0^-$

با توجه به نمودار مشخص است که:

$$x \rightarrow -\infty \Rightarrow \frac{1}{x} \rightarrow 0^- \Rightarrow \left[\frac{1}{x}\right] = -1$$

حال حد عبارت داده شده را ساده‌تر می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{2x^3[\frac{1}{x}] + 6x^2 - 1}{4x^2 - (1+n)x^m + 5} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{-2x^3 + 6x^2 - 1}{4x^2 - (1+n)x^m + 5} = \frac{3}{2}$$

از طرفی با توجه به این‌که حاصل حد فوق برابر یک عدد حقیقی شده است، می‌توان نتیجه گرفت که درجه بزرگ‌ترین جمله عبارت صورت و مخرج با هم برابرند.

لذا $m = 3$ بوده و خواهیم داشت:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{-2x^3 + 6x^2 - 1}{-(1+n)x^3 + 4x^2 + 5} = \frac{3}{2} \Rightarrow \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{-2x^3}{-(1+n)x^3} = \frac{3}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{2}{(1+n)} = \frac{3}{2} \Rightarrow n = \frac{1}{3} \Rightarrow mn = 1$$

۲۳) اگر $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^n + 3x^2 + a}{ax^m - 1} = 1$ باشد، مجموع مقادیر ممکن برای a کدام است؟ $(m, n \in \mathbb{W})$

۸ (۴)

۵ (۳)

۴ (۲)

۳ (۱)

پاسخ: گزینه ۴

از آنجا که حاصل حد در بی‌نهایت موجود است، درجه چند جمله‌ای‌های صورت و مخرج باید برابر باشند. بنابراین در حالت‌های زیر مسئله را بررسی می‌کنیم:

i) $n < 2, m = 2$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^n + 3x^2 + a}{ax^2 - 1} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{3x^2}{ax^2} = \frac{3}{a} = 1 \Rightarrow a = 3$$

ii) $n = m = 2$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^n + 3x^2 + a}{ax^2 - 1} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{4x^2}{ax^2} = \frac{4}{a} = 1 \Rightarrow a = 4$$

iii) $n = m > 2$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^n + 3x^2 + a}{ax^2 - 1} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2}{ax^2} = \frac{1}{a} = 1 \Rightarrow a = 1$$

در نتیجه مجموع مقادیر ممکن برای a برابر است با ۸.

۲۴) اگر $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{a(x-1)^3 + 6x(x^2+x)}{(2x-1)^2} = b$ باشد، مقدار b کدام است؟ $(b \in \mathbb{R})$

۸ (۴)

-۸ (۳)

۶ (۲)

-۶ (۱)

پاسخ: گزینه ۲

گزینه «۲»

$$\begin{aligned} & \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{a(x-1)^3 + 6x(x^2+x)}{(2x-1)^2} \\ &= \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{ax^3 - 3ax^2 + 3ax - a + 6x^3 + 6x^2}{4x^2 - 4x + 1} \\ &= \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{(a+6)x^3 + (-3a+6)x^2 + 3ax - a}{4x^2 - 4x + 1} = b \end{aligned}$$

برای اینکه حاصل حد مقدار حقیقی b باشد، لازم است عبارت‌های صورت و مخرج هم درجه باشند، پس باید ضریب x^3 صفر باشد:

$$a + 6 = 0 \Rightarrow a = -6$$

با جای‌گذاری $a = -6$ ، داریم:

$$b = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{24x^2 - 18x + 6}{4x^2 - 4x + 1} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{24x^2}{4x^2} = \frac{24}{4} = 6$$

۲۵) در تابع $f(x) = \frac{[x+2]+k}{x-2}$ ، اگر $\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = +\infty$ باشد، محدوده k کدام است؟ (□، نماد جزء صحیح است.)

(۲) $-3 < k < -2$

(۴) $k < -3$ یا $k > -2$

(۱) $-4 < k < -3$

(۳) $k < -4$ یا $k > -3$

پاسخ: گزینه ۱

گزینه «۱»

برای آن که $\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = +\infty$ باشد، باید حد چپ و راست f ، وقتی $x \rightarrow 2$ هر دو برابر با $+\infty$ باشند، پس:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{[x+2]+k}{x-2} = \frac{[4^+]+k}{2^+-2} \\ &= \frac{4+k}{0^+} = +\infty \xrightarrow[\text{مثبتی باشد.}]{\text{باید صورت کسر}} k+4 > 0 \Rightarrow k > -4 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{[x+2]+k}{x-2} = \frac{[4^-]+k}{2^- - 2} \\ &= \frac{3+k}{0^-} = +\infty \xrightarrow[\text{منفی باشد.}]{\text{باید صورت کسر}} 3+k < 0 \Rightarrow k < -3 \end{aligned}$$

از اشتراک دو شرط بالا، داریم: $-4 < k < -3$.